

Samhällsförvaltningen

Hanna Krämmer, 0611-34 81 26
hanna.krammer@harnosand.se

Detaljplan för Saltvik 2:23, 2:43 och del av Saltvik 2:35 Härnösands kommun

Planens beteckning:	Detaljplan för fastigheterna Saltvik 2:23, 2:43 och del av Saltvik 2:35
Planens syfte:	Syftet med detaljplanen är att möjliggöra området för handelsändamål samt eventuellt möjliggöra för restaurang/livsmedel.
Existerande planer:	Detaljplan nummer 383, laga kraft 1992-12-22. Detaljplanen anger markanvändningen industriändamål och naturområde.
Genomförda utredningar:	Inga utredningar har gjorts för aktuell planarbete. En trafikutredning har gjorts för industriområdet väster om E4 (västra Saltvik etapp 2), PM Trafikutredning, 2023-11-17, Tyréns, vilken även innefattade beräkningar för denna tomt.
Planområde:	 <p>Figur 1. Planområdet. Cirka 4 kilometer nordväst om Härnösands centrum intill Halkbanan i norr, Saltviksanstalten i öst och E4 i sydväst. (Härnösands kommun 2024)</p>

Härnösands kommun

Detaljplanering

Besöksadress: Servicecenter, Sambiblioteket,
Universitetsbacken 3A

Mejladress: planarenden@harnosand.se

Telefon: 0611-34 80 00 (växel)

Webbplats: www.harnosand.se

Undersökningssamråd

Syftet med ett undersökningssamråd är att det ska bidra med information till kommunens bedömning om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningssamrådet ska ske med Länsstyrelsen och de kommuner som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen.

Länsstyrelsen får kommunens undersökning av betydande miljöpåverkan för detaljplanen för Saltvik 2:23 m.fl. i ett undersökningssamråd för möjligheten att yttra sig enligt miljöbalken (1998:808) 6 kap. 6 §.

Förslag till beslut

En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts enligt miljöbalken (1998:808), plan- och bygglagen (2010:900) och miljöbedömningsförordningen (2017:966) (se bilaga 1). Kommunen bedömer att detaljplanen **inte** innebär en betydande miljöpåverkan. Kommunen bedömer därför att en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt kapitel 6, miljöbalken inte ska genomföras.

Motivering till beslut

Bedömningen grundas på bifogad genomgång av planens miljöpåverkan (se bilaga 1). Enligt genomgången finns det inte anledning att anta att det finns risk för betydande miljöpåverkan. Inte heller vid sammanvägning av faktorer med risk för inverkan bedöms inverkan vara jämförbar med betydande miljöpåverkan.

- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför påverkan på några riksintressen.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför påverkan på något Natura 2000-område.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför att någon miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst.

Det som i övrigt behövs för att planförslaget och bebyggelsen ska bli lämplig med hänsyn till miljö, hälsa, säkerhet och miljö kvalitetsnormer kommer belysas i planbeskrivningen samt där det behövs att regleras i detaljplanen.

Hanna Krämmer
Plansamordnare

Malin Sjöstrand
Plan- och byggchef

Sammanfattning

	Ja	Nej	Kommentar, positivt och negativt
Risk för betydande miljöpåverkan kan antas enligt bedömningskriterier i miljöbedömningsförordningen § 5		X	Ingen risk för betydande miljöpåverkan antas för detaljplanen eftersom områdets markanvändning ska ändras från industri och natur till handel, vilket troligen innebär en ändring till en markanvändning med mindre miljöpåverkan.
Syftet är att planområdet får tas i anspråk för någon av de verksamheter som nämns i PBL kapitel 4 kap, § 34, andra stycket. Genomförande av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan på grund av detta.		X	Området planeras att tas i anspråk för handel med tillhörande parkering. Åtgärden bedöms inte falla under punkt 2 – ”ett köpcentrum, parkeringsanläggning eller stadsbyggnadsprojekt” på grund av att området är mindre till ytan och inte innebär en större handelsetablering/köpcentrum.
Betydande påverkan kan antas på Natura 2000.		X	Planområdet omfattas inte av något Natura 2000-område.
Påverkan kan antas på områden av riksintresse enligt miljöbalken, kapitel 3 eller 4 (för § 8, Natura 2000, se ovan).		X	Förslaget ansluter direkt mot riksintresse E4 vars framkomlighet och tillgänglighet är av nationellt intresse. Längs E4 färdas även farligt gods, vilket kan innebära riktlinjer för säkerhets- och skyddsavstånd vilket planförslaget behöver beakta. Detaljplanen bedöms ändå inte påverka E4 på ett betydande sätt eftersom området är mindre till ytan och troligen inte får en betydande trafikstring sett till kapaciteten på intilliggande trafikplats på E4.

Om ”Ja” på någon av punkterna ovan ska en miljöbedömning göras.

Bilaga 1. Identifiering av omständigheter enligt miljöbedömningsförordningen

Innehållet i denna del är en genomgång av kommunens checklista för bedömning av planförslagets miljöpåverkan. Bedömningen görs i ett tidigt skede av planprocessen enligt plan- och bygglagen 5 kap. 11 a § vilket innebär att alla utredningar och detaljer för planförslaget inte är kända än.

Om det finns risk för miljöpåverkan ska faktorn behandlas i planbeskrivningen. Betydande påverkan leder till att faktorn dessutom ska behandlas i en miljöbedömning. Inom parentes anges vilken punkt i miljöbedömningsförordningen (§ 5) faktorn framför allt kan hänföras till.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Påverkan på existerande miljö				
Den befintliga miljöns känslighet (8)	X			Planområdet består av tätortsnära naturmark. Området bedöms inte vara känsligt utifrån naturvärden eftersom det är yngre skog som kontinuerligt har avverkats och bebyggelse har funnits på platsen. Området är inte känsligt utifrån någon annan aspekt.
Kulturmiljö (8)	X			Området bedöms inte ha några kulturmiljövärden. Däremot har det under 1960-talet funnits bebyggelse i området vilket kan innebära att det finns spår av husgrunder och verksamhet i området.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Landskaps-/stadsbild (8)	X			Området består av avverkad skog i mestadels av området och mer uppvuxen skog i norr av planområdet (där det är naturmark i nu gällande detaljplan). Områdets landskapsbild och intrycket från E4 kommer ändras om planen genomförs med verksamheter för handel. Det blir viktigt att placering och utformning av bebyggelse mot E4 blir väl gestaltat eftersom området är en entré in till Härnösand sett från E4.
Rekreationsområde (8)	X			Området används inte för rekreation i någon större omfattning. Området kan användas av enstaka närboende men inga tydliga stigar finns.
Tyst/ostörd miljö (8)	X			Området är i dagsläget redan påverkat av buller från E4 och kringliggande bebyggelse och verksamheter så som halkbanan.
Grönyta i tätort (8)	X			Planområdet ligger inom tätorten men används inte som grönyta/park. Planförslaget ianspråktar skogsmark men påverkar inte tillgången till grönyta i tätorten på ett betydande sätt.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Naturmiljö (land och vatten) (8)	X			Naturmiljön kommer att påverkas vid ett genomförande av planförslaget genom att skogsmarken tas i anspråk för att möjliggöra för handel. Dock bedöms ingen betydande negativ påverkan finnas till följd av detta på grund av att området troligen inte har höga naturvärden eftersom det kontinuerligt avverkas och ligger mellan två större vägar.
Skyddade områden, inklusive Natura 2000 (9)	X			Planområdet omfattas inte av skyddade eller Natura 2000-områden.
Strandskyddsområde (1d)	X			Planområdet omfattas inte av strandskyddsbestämmelser.
Påverkan på ekosystemtjänster (8)	X			Detaljplanen kommer innebära påverkan på ekosystemtjänster som finns i skogsområdet. Skogen binder kol och vatten och ger även träråvara. En exploatering av området kommer påverka ekosystemtjänsterna som finns idag. Däremot är området med skog relativt litet (6 000 kvm) vilket gör att ingen betydande påverkan antas uppstå.
Grundvatten, inklusive vattenskyddsområde (8)	X			Ingen risk förväntas finnas på grundvattnet utifrån ett genomförande av planförslaget. Området ingår i verksamhetsområdet för vatten, spill och dagvatten. Området omfattas inte av vattenskyddsområde.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Kan planen medföra att miljö kvalitetsnorm (MKN) kommer att överskridas? (8)	X			Planen bedöms inte innebära att MKN för vatten eller luft överskrids. Recipienten Ålandsfjärden ligger mer än 500 meter ifrån planområdet. I dagvattenutredningen kommer frågan om påverkan på MKN att utredas vidare. Luftkvalitén för området förväntas inte förändras på ett betydande sätt.
Kan planen medföra att vattenförekomst får försämrad miljöstatus eller inte kommer att uppnå fastställt kvalitetskrav? (8)	X			Planen bedöms inte innebära försämrad eller förändrad status på någon vattenförekomst. En dagvattenutredning ska tas fram som säkerställer hantering av dagvattnet som kommer från planområdet.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Påverkan från existerande förhållanden				
Verksamheter som medför risk för miljö och hälsa, i eller i närheten av planområdet (2)	X			En halkbana finns i närheten av planområdet. Halkbanan är identifierad som ett potentiellt förorenat område med branschklass 4 vilket innebär att den inte förväntas utgöra någon större risk. På halkbanan används numera enbart vatten för att simulera halka, före 2008 användes vegetabiliska oljor. Verksamheten bedöms inte påverka planområdet på ett betydande sätt.
Buller från omgivning (2)	X			Buller finns i planområdets direkta närhet genom E4. Eftersom området ska planeras för handel och inte bostäder är riktvärdet för buller lägre. Bullerfrågan kan behöva utredas övergripande i kommande planarbete.
Förorenad luft (2)	X			Förutom eventuell påverkan från trafiken på E4:an finns inga indikationer på förhöjda halter av luftföroreningar.
Elektromagnetiska fält (2)	X			Inga elektromagnetiska fält finns i omgivningen.
Förorenade områden (2)	X			Inga kända föroreningar finns i planområdet. Däremot skulle det kunna finnas föroreningar omkring halkbanan om det skett brandskumssläckning, oljeläckage eller liknande kopplat till verksamheten.
Radon i mark (2)	X			Radon är inte utrett i området sedan tidigare utan kommer utredas i planarbetet.

Geologi/hydrologi (2)	X			Geoteknik är inte utrett i området sedan tidigare utan kommer utredas i planarbetet. Området är stundtals blött på grund av dagvattenavrinning från E4 och Västra Saltvik.
Skredrisk (2)	X			Marken är inte utpekad som skredkänslig och är relativt flack. I den geotekniska utredningen ska ras och skred utredas.
Översvämningsrisk (2)	X			Översvämningsrisk kan finnas om det kommer ett stort skyfall och om det avleds från E4 till planområdet. Planförslaget får säkerställa att avrinningsytor tillskapas och att inga instängda ytor eller lågpunkter skapas där det kan samlas vatten inom området. Dränering bör dimensioneras med hänsyn till framtida klimatförhållanden. Kommande dagvattenutredning ska ta höjd för översvämningsrisker och föreslå dagvattenlösningar som även beaktar kraftiga skyfall och avrinning från E4.
Lokalklimat (2)	X			Området har inget särskilt lokalklimat och bedöms inte påverkas av planförslaget.
Ljusförhållanden (2)	X			Området är belyst idag genom kringliggande verksamheter, infrastruktur och bebyggelse. I skogsområdet är det däremot relativt mörkt och det kommer vid ett genomförande av planförslaget att förändras vilket kan påverka djur- och växtliv. En översiktlig naturvärdesbedömning ska genomföras som underlag till planen.

Ändrad påverkan till följd av klimatförändringar (2)	X			Vid stora skyfall och snösmältning kan områdets påverkas genom att marken blir blöt och eventuellt vattenmättad. Sannolikt kommer det förändrade klimatet att medföra intensifierade perioder av nederbörd, med ökad nederbörd under kortare tidsperioder. Detta måste tas hänsyn till i kommande process och dräneringsåtgärder måste dimensioneras med hänsyn till detta, framförallt med tanke på att det förväntas blir mer hårdgjorda ytor vid ett genomförande av planförslaget.
Vilka positiva miljöeffekter kan identifieras i området? (6)				I området idag finns träd och annan vegetation vilket bidrar till ekosystemtjänster i form av bättre luft, upptagning av kol och dagvatten.
Vilka negativa miljöeffekter kan identifieras i området? (6)				I området idag förekommer en hel del buller och biltrafik från E4 vilket är negativa miljöeffekter.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Påverkan på grund av aktiviteter eller förändringar som planen medför (även påverkan på omgivning)				
Verksamhet eller åtgärd som planen ger förutsättning för (3)	X			Planen syftar till att möjliggöra handel och restaurang/livsmedel. Området kommer vid ett genomförande att bli mer hårdgjort jämfört med den skogsmark som finns där idag. Inga riskfyllda verksamheter eller omfattande åtgärder planeras för.

Ändrad trafiksituationen inom och utom planområdet (3)	X			<p>Planförslaget kommer innebära ökad trafik och belastning på E4. Den trafikutredning som genomfördes för industriområdet på västra sidan av E4 under 2023 fastslog dock att tillkommande trafik inte innebär så hög belastning på vägnätet att framkomligheten försämras. Ytterligare 2 500 fordon/dygn i årsmedelvärde från östra sidan om E4 eller 4 500 fordon/dygn i årsmedelvärde från västra sidan om E4 kan tillkomma utöver utredningsområdets trafik innan gränsen för vad påfarter till E4 klarar av innan ombyggnation behövs.</p> <p>Det blir viktigt att i kommande planarbete utreda utfarter för bilar och utreda möjligheterna att ansluta området med gång- och cykelinfrastruktur.</p>
Ianspråktagande av mark, vatten och andra resurser (3)	X			<p>Planen ianspråkta skogsmark och kommer även innebära ianspråktagandet av resurser för byggnation.</p>
Alstrande av avfall (3)	X			<p>Alstrande av avfall kommer uppstå inom planområdet till följd av en ny verksamhet. Hanteringen av avfallsfrågan kommer hanteras i detaljplanen.</p>
Alstrande av föroreningar och störningar (3)	X			<p>Inga föroreningar eller betydande störningar förväntas ske till följd av planläggning av handel. Det kan bli en viss störning av bilar och transporter till följd av verksamheten för de närboende. Trafiken till området idag är obefintlig, vid ett genomförande av planen kommer mer trafik finnas i området. Det kan även uppstå visst buller och störningar från verksamheten (fläktar, buller etc.) mot närliggande fastigheter. Lämpliga åtgärder behöver utredas vidare i planarbetet.</p>

Spillvattenhantering (3)	X			Området ligger inom verksamhetsområde för vatten, spill och dagvatten. Dialog ska föras med Hemab under planprocessen för att säkerställa genomförande och lämplig anslutningspunkt.
Dagvattenhantering (3)	X			En dagvattenutredning ska tas fram för detaljplanen för att beräkna volymer och utförande. Naturliga lösningar är att föredra före att leda dagvattnet i ledningar för att undvika belastning på ledningsnätet.
Förändringar som påverkar klimatet (3)	X			Inga förändringar som påverkar klimatet på ett betydande sätt förväntas ske i området. Avverkning av skog gör att kolupptag inte görs via träden i samma utsträckning som innan, vilket påverkar klimatet i det stora hela.
Risk för människors hälsa till följd av olyckor (7)	X			Inga risker för människors hälsa och säkerhet förväntas föreligga i området.
Risk för miljön till följd av olyckor (7)	X			Inga risker för miljön förväntas föreligga i området.
Risk för människors hälsa till följd av andra omständigheter (7)	X			Inga risker för människors hälsa och säkerhet förväntas föreligga i området.
Risk för miljön till följd av andra omständigheter (7)	X			Inga risker för miljön förväntas föreligga i området.

Planen	Ja	Nej	Kommentar, positiv och negativ påverkan
Anges förutsättningar för verksamhet eller åtgärder som självständigt kan antas medföra betydande miljöpåverkan? (1a)		X	Planen syftar till att möjliggöra för handel och eventuellt restaurang/livsmedel och räknas inte till verksamheter som kan medföra betydande miljöpåverkan.
Har planen betydelse för de miljöeffekter andra planer eller program medför? (1b)		X	Denna plan varken förstärker eller lindrar andra kringliggande planer eller programs miljöpåverkan.

Planen	Ja	Nej	Kommentar, positiv och negativ påverkan
Har planen betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt? (1c)	X		Planen möjliggör tätortsnära handel och kan bidra till kortare bilresor jämfört med om man behöver åka till exempelvis Birsta. Planen kan även bidra till att fler kan gå, cykla och åka kollektivt till området vilket är positivt.
Har planen betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen? (1d)		X	Planen har ingen betydelse för möjligheten att följa miljölagstiftningen. Miljölagstiftning aktualiseras alltid vid detaljplaneläggning men i dagsläget finns inga direkta aspekter (ras, skred, föroreningar etc.) där planen påverkas av miljölagstiftning.
Går det att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna? (4)	X		Vid ett genomförande av detaljplanen kommer miljöeffekter uppstå i form av att skogsmark exploateras och byggandet av teknisk infrastruktur och bebyggelse. Inga betydande miljöeffekter förväntas uppstå.
Kan positiva miljöeffekter identifieras i området? (6)	X		Planen möjliggör tätortsnära handel och kan bidra till kortare bilresor jämfört med om man behöver åka till exempelvis Birsta. Planen kan även bidra till att fler kan gå, cykla och åka kollektivt till området vilket är positivt.
Kan negativa miljöeffekter identifieras i området? (6)	X		Planen möjliggör för bebyggelse vilket innebär en ökad miljöbelastning framförallt i byggskedet.
Behöver en kompensationsutredning för ekologiska värden göras för planen? (4)		X	En översiktlig naturvärdesbedömning ska genomföras som underlag till planen. Inga höga ekologiska värden förväntas finnas i planområdet. Ingen kompensationsutredning planeras att göras i dagsläget.
Har planens miljöeffekter gränsöverskridande egenskaper? (5)		X	Planen kommer ha viss påverkan på trafiksituationen på E4 men inga betydande gränsöverskridande negativa miljöeffekter förväntas.
Är planen förenlig med folkhälsomålen? (1c)	X		Planområdet ligger relativt även nära stadens centrum, vilket innebär goda förutsättningar för att transportera sig till fots eller med cykel eller kollektivt.

Planen	Ja	Nej	Kommentar, positiv och negativ påverkan
Är planen förenlig med miljömålen? (1c)	X	X	Delvis. Detaljplanen innebär utveckling av ett nytt handelsområde som ligger i närheten av tätorten. Genom verksamhetens lokalisering kan förutsättningarna för gång, cykel och kollektivtrafik öka vilket är förenligt med målet om god bebyggd miljö. Om verksamheten är av ett slag som finns på ett längre avstånd kan detaljplanen bidra till färre eller kortare bilresor. Däremot ianspråkta skogsmark och det kommer tillskapas varutransporter vilket inte är förenligt med målet om god bebyggd miljö.